

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кв-08-000 002
Бања Лука, 7.3.2008. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија мр Велка Икановића, као предсједник вијећа, Слободана Милашиновића и Војислава Димитријевића, као чланова вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптуженог С. Л. и Д. Н. због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучујући о приједлогу за одређивање притвора Републичког тужилаштва Републике Српске број: Ктж-118/07 од 11.12.2007. године, након одржаног рочишта, у присуству Републичког тужиоца Светлане Брковић, а у одсуству оптуженог С. Л. и његовог браниоца Н. Б., адвоката из Б. Л., у сједници вијећа одржаној 7.3.2008. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Против оптуженог С. Л. одређује се притвор у трајању од 3 (три) дана, који му се по овом рјешењу има рачунати од дана и часа лишења слободе.

Образложење

Републичко тужилаштво је под бројем Ктж-118/07 од 11.12.2007. године доставило овом суду образложен приједлог за одређивање притвора против оптужених С. Л. и Д. Н. против којих се код овог суда води кривични поступак због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту: КЗ СФРЈ). Одређивање притвора се предлаже сходно овлаштењима из члана 191. став 1. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП), а по основу притворских разлога из члана 189. став 1. тачка г) ЗКП-а.

Поводом приједлога Републичког тужилаштва одржано је рочиште дана 26.2.2008. године на које су приступили Републички тужилац, оптужени Д. Н. и бранилац оптужених, док није приступио уредно обавјештени С. Л., који се према наводима његовог браниоца налази на раду у И., због чега је поступак у односу на њега издвојен. Републички тужилац је у цјелости остала код поднесеног приједлога у односу на оба оптужена проширујући приједлог да се С. Л., осим на основу члана 189. став 1. тачка г) ЗКП-а, одреди притвор и на основу тачке а) истог члана ЗКП-а сматрајући да постоји опасност од бјекства овог оптуженог. Бранилац оптуженог сматра да не стоје разлози за одређивање притвора и предлаже да се приједлог одбије као неоснован.

Обзиром да уредно обавјештени оптужени није приступио, а свој изостанак није оправдао, заказано је ново рочиште за дан 7.3.2008. године и наређено привођење оптуженог С. Л. На ово рочиште оптужени није приведен јер није пронађен на адреси пребивања нити на другим могућим адресама, а из службене забиљешке Одјељења судске полиције Б. Л., Деташман Г. од 07.03.2008. године произилази да је оптужени отишао на привремени рад у А. Уз службену забиљешку приложена је и фотокопија путног листа аутопревозника М. е. из М. Г. од 23.02.2008. године на релацији Г.-Б. према коме се на попису путника, под редним бројем 10. налази оптужени С. Л.

Испитујући приједлог за одређивање притвора Републичког тужилаштва, а цијенећи изјашњења браниоца оптуженог поводом приједлога, овај суд је одлучио као у изреци рјешења из сљедећих разлога:

Увидом у списе предмета Окружног тужилаштва Бања Лука КТ-РЗ-15/05, Окружног суда у Бања Луци број: 011-0-К-06-000 074 и списе предмета овог суда број: 011-0-Кж-07-000 087 утврђено је да је Окружно тужилаштво дана 22.4.2005. године донијело наредбу о спровођење истраге против осумњичених С. Л., Д. Н., С. В. и Ж. Ј. због основа сумње да су починили кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. КЗ СФРЈ и да су С. Л. и Д. Н. од стране тужиоца испитани 20.9.2006. године, а Л. и дана 12.10.2006. године. Рјешењем Окружног суда Бања Лука број: 011-0-Кпп-06-000 107 од 19.9.2006. године, а на образложени приједлог Окружног тужилаштва Бања Лука од истог датума, осумњиченима С. Л. и Д. Н. одређен је притвор најдуже мјесец дана који по овоме рјешењу може трајати најдуже до 19.10.2006. године. Дана 17.10.2006. године Окружно тужилаштво подиже оптужницу, са приједлогом за продужење притвора по члану 189. став 1. тачка г) ЗКП-а, против горе наведених осумњичених која је истога дана примљена у Окружни суд у Бањој Луци и дана 18.10.2006. године потврђена од стране тог суда. Истога дана суд је својим рјешењем број: 011-0-Кв-06-000 152 продужио притвор, сада оптуженима, С. Л. и Д. Н.

Дакле, потврђивањем оптужнице потврђена је и основана сумња да је оптужени починио кривично дјело што представља општи услов за одређивање притвора.

Пресудом Окружног суда у Бања Луци број: 011-0-К-06-000 074 од 19.2.2007. године оптужени су ослобођени од оптужбе и исти дан им је укинут притвор и пуштени су на слободу. Ова пресуда, уважавањем жалбе Окружног тужилаштва Бања Лука, је укинута рјешењем овог суда број: 118-0-Кж-07-000 087 од 13.11.2007. године и одређено одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Према одредби члана 189. став 1. тачка а) ЗКП-а притвор се може одредити ако постоји основана сумња да је одређено лице учинило кривично дјело, ако се крије или ако постоје друге околности које указују на опасност од бјекства. У конкретном случају суд је цијенио чињенице да оптужени С. Л. зна да се против њега води кривични поступак, да је у току истраге и на главном претресу упозораван да је дужан сваку промјену адресе пријавити суду и тужилаштву и на посљедице кршења ове законске обавезе, као и чињеницу да

је оптужени Л. приједлог тужилаштва и позив за рочиште од 26.2.2008. године примио уредно 13.2.2008. године, да би десет дана након тога (23.2.2008. године) напустио пребивалиште без обавјештавања суда или тужилаштва о томе. На рочиште од 26.2.2008. године оптужени није приступио нити је свој изостанак оправдао, а на рочиште од 7.3.2008. године није приведен из напријед наведених разлога. Све ове, неспорно утврђене чињенице, указују да се оптужени крије, односно да се налази у бјекству јер је промијенио мјесто пребивања, односно адресу, а о томе није обавјестио суд или тужилаштво, што су сасвим довољне околности које су оприједијелиле овај суд да закључи да стоји разлог за одређивања притвора по напријед наведеном основу.

Образлажући притворски разлог из члана 189. став 1. тачка г) ЗКП-а Републички тужилац наводи да се на основу потврђене оптужнице против оптужених води кривични поступак због кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва, за које кривично дјело се може изрећи казна затвора 10 година или у дужем трајању, па имајући у виду начин извршења кривичног дјела и изузетно тешке последице, као и друге импликације поступања оптужених, одређивање притвора у овој фази кривичног поступка сматра неопходним ради сигурности грађана.

Међутим, имајући у виду стање ствари, овај суд налази да не постоје разлози за одређивање притвора и у смислу члана 189. став 1. тачка а) ЗКП-а из слиједећих разлога:

Наиме, у погледу разлога за притвор предвиђених чланом 189. став 1. тачка г) ЗКП-а законски основ предвиђа кумулативно испуњење објективног и субјективног услова. Објективизани услов за одређивање притвора по овом основу јесте висина запријеђене казне за кривично дјело које се одређеној особи ставља на терет, а огледа се у томе да се притвор може одредити ако се ради о кривичном дјелу за које се може изрећи казна затвора 10 година или тежа казна. Обзиром да се оптуженом ставља на терет извршење кривичног дјела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ објективни услов је у конкретном случају испуњен.

Међутим, неопходно је утврдити постојање и субјективног елемента који се односи на постојање чињеница и околности које оправдавају неопходност одређивање притвора због сигурности грађана и имовине. Начин извршења и последице кривичног дјела, без обзира на протек времена од готово петнаест година, могу да представљају околност која неопходно утиче на сигурност грађана и имовине. Међутим, у конкретном случају мора се имати у виду да су оптужени знали ко су свјedoци, оштећени и за које се кривично дјело оптужују пошто су они саслушани на главном претресу. Послије доношења ослобађајуће пресуде 19.2.2007. године њима је укинут притвор и оптужени се налазе на слободи скоро десет мјесеци до стављања приједлога тужилаштва за поновно одређивање притвора. Управо ово вријеме које је оптужени Л. провео у средини гдје је кривично дјело почињено мора се посматрати у вези са конкретним његовим активностима али и са осјећајима грађана. У том смислу потребни су ваљани и довољни разлози који би указивали да је услед начина извршења или последица кривичног дјела одређивање притвора неопходно за сигурност грађана или имовине. Мора се направити разлика између стварне јавне

сигурности и осјећаја несигурности који је присутан код јавности јер закон експлицитно штити стварну јавну сигурност у вријеме одлучивања о мјери притвора.

По мишљењу овог суда тужилац није успио да докаже постојање стварне и конкретне опасности за сигурност грађана и имовине, па ни за оштећене – свједоке који су у првостепеном поступку свједочили против оптуженог, нити има доказа да ови свјedoци оправдано осјећају страх и узнемиреност боравком на слободи оптуженог С. Ј. Суд је посебно имао у виду чињеницу да тужилаштво није презентовало ни један доказ колико становништва, односно свједока и оштећених живи на подручју гдје се инкримисани злочин догодио. Дакле, постојање само првог кумулативно постављеног елемента овог притворског основа (ради се о кривичном дјелу за које се може изрећи казна затвора 10 година или тежа казна) не може, у оваквим околностима, бити довољно за прихватање постојања овог притворског разлога јер сигурност грађана и имовине мора се односити на сигурност тачно одређене скупине грађана и имовине, за коју у овом случају, нема доказа да живи на подручју задњег познатог пребивалишта оптуженог Ј.

Имајући све напријед у виду, ово вијеће сматра да приједлог за одређивање притвора и из наведеног разлога није основан, јер не садржи прихватљиве разлоге у погледу притворских разлога и из члана 189. став 1. тачка г) за одређивање притвора оптуженом, који би били засновани на доказима и неспорним чињеницама и околностима, нити то из околности случаја произилази, на што у свом изјашњењу основано указује бранилац оптуженог С. Ј.

Обзиром на све напријед изложено овај суд сматра да је приједлог за одређивање притвора основан због постојања разлога за одређивање притвора само по основу члана 189. став 1. тачка а) ЗКП-а, па је стога одлучено као у изреци овог рјешења.

Записничар

Соња Матић

Предсједник вијећа

мр Вељко Икановић

ПОУКА:

Против овог рјешења дозвољена је жалба у року од три дана, рачунајући од дана пријема овог рјешења, жалбеном вијећу Врховног суда Републике Српске, а путем овог суда. Жалба не задржава извршење овог рјешења.

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић